

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 9. februar 2009
Sagsnr.: 39

- ./ Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering svar på spørgsmål nr. 1 ad KOM (2008) 0345 om forordningen om animalske biprodukter.

Med venlig hilsen

Tanja Erbs

Folketingets Europaudvalg

København, den 9. februar 2008

Sagsnr.: 14719

FVM 630

EUU alm. del

Folketingets Europaudvalg har i brev af 16. januar 2009 stillet følgende spørgsmål nr. 1 ad KOM (2008) 0345 - Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning Nr.../... om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum (forordningen om animalske biprodukter), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Grete Holmsgaard (SF).

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes – som lovet på Europaudvalgets møde den 14. januar 2009 – oversende et uddybende notat, der belyser, hvilke ændringer den foreslåede forordning om animalske biprodukter (KOM (2008) 0345) indebærer med hensyn til anvendelse af animalske biprodukter til henholdsvis biogas og forbrænding af animalske biprodukter, herunder specifikt om forordningen indebærer, at husdyrgødning omfattes af den foreslåede forordning og vil kunne omklassificeres fra affald til brændsel, og hvilken betydning dette i givet fald vil få for pålægningen af afgift på bortskaffelse af husdyrgødning i Danmark.

Svar:

Fødevarestyrelsen har i samarbejde med Miljøstyrelsen udarbejdet vedhæftede notat, som jeg henholder mig til.

Notat om forslag til ny biproduktforordning (KOM (2008) 0345) vedrørende relationerne mellem forbrænding af animalske biprodukter, herunder husdyrgødning som henholdsvis affald og brændsel særligt i relation til regeringens øvrige skatte- og miljøpolitik

Anvendelse af animalske biprodukter i biogasanlæg og til forbrænding

Den gældende Biproduktforordning¹ skal sikre folke- og dyresundheden. Forordningens bestemmelser skal sikre, at der ikke gennem de animalske biprodukter spredes smitstoffer til mennesker eller dyr. Det sker ved at kræve sikre anvendelses- og bortskaffelsesmetoder for animalske biprodukter.

Hverken den gældende Biproduktforordning eller forslaget tager stilling til, om et givent animalsk biprodukt skal betragtes som affald eller brændsel.

Biproduktforordningen regulerer ikke miljøforhold og forhindrer dermed heller ikke, at der udvikles nye regler om miljøbeskyttelse. Bestemmelser om klassificering af affald fremgår af affaldsdirektivet², der hører under miljølovgivningen. Det er således denne lovgivning, der fastlægger, hvad der betragtes som affald, og hvad der betragtes som brændsel.

Ud fra bestemmelserne i affaldsdirektivet vurderer miljømyndighederne, om et givent animalsk biprodukt skal betragtes som affald. Denne sondring har Kommissionen understreget flere gange i forbindelse med forhandlingerne om det nye forordningsforslag.

Efter den gældende biproduktforordning er det kun muligt at forbrænde animalske biprodukter som affald. I tilfælde hvor et animalsk biprodukt ikke er affald, er det derfor ikke muligt at forbrænde det som brændsel. Animalske biprodukter kan kun forbrændes på et godkendt eller registreret forbrændingsanlæg. Evalueringen af den gældende Biproduktforordning har vist, at det er uhensigtsmæssigt, at animalske biprodukter ved forbrænding per definition skal forbrændes som affald, og således hindrer miljømyndighederne i at vurdere de animalske biprodukters anvendelsesmuligheder. F.eks. har det ikke været muligt at forbrænde fedt udvundet fra animalske biprodukter som brændsel. Dette fedt har ellers en høj brandværdi og er en miljørigtig energikilde.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 af 3. oktober 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum, EF-Tidende nr. L 273 af 10. oktober 2002, s. 1

² Europa-parlamentets og Rådets direktiv (EF) nr. 2008/98 af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver, EF-Tidende nr. L 312 af 22. november 2008, s. 3

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EF) nr. 2000/76 af 4. december 2000 om forbrænding af affald, EF-Tidende nr. L 332 af 28. december 2000, s. 91

Det er problematisk, at den gældende Biproduktforordning ikke åbner mulighed for, at miljømyndighederne kan vurdere de enkelte animalske biprodukter ud fra en miljøbetragtning og således tage hensyn til, at visse animalske biprodukter kan anvendes (forbrændes) på alternativ og mere samfundsøkonomisk og miljørigtig vis end som affald.

For at imødegå denne problemstilling tilføjes en bestemmelse i forslaget, hvorefter der også er mulighed for, at animalske biprodukter kan forbrændes som brændsel. Det nye forslag giver således miljømyndighederne en reel mulighed for at foretage en miljøvurdering forud for forbrænding af de enkelte animalske biprodukter.

Ved anvendelse af animalske biprodukter som brændsel sikrer forslaget til den nye Biproduktforordning, at der kan fastsættes specifikke bestemmelser for at opfylde forordningens formål om, at der ikke må kunne spredes smitstoffer med de animalske biprodukter til mennesker eller dyr.

Forslaget ændrer ikke ved, at forbrænding af animalske biprodukter som affald stadig skal foregå i et godkendt eller registreret forbrændingsanlæg.

Med hensyn til biogasanlæg er de omfattet af den gældende Biproduktforordning og af forslaget til en ny forordning. Forslaget indebærer ingen ændringer for anvendelsen af animalske biprodukter i biogasanlæg.

Omklassificering af husdyrgødning fra affald til brændsel

Husdyrgødning er omfattet af såvel eksisterende biproduktforordning som forslaget til ændring af Biproduktforordningen. Begge steder kategoriseres husdyrgødning som kategori 2-materiale. Der bliver ikke taget stilling til, hvorvidt husdyrgødning skal betragtes som affald eller brændsel.

Bestemmelser om, hvorvidt husdyrgødning betragtes som affald eller brændsel, og om pålægning af afgifter er reguleret af miljø- og afgiftslovgivningen. Miljøstyrelsen oplyser i den forbindelse, at når affald forbrændes, skal der betales affaldsforbrændingsafgift. Hvis et animalsk biprodukt er klassificeret som affald efter affaldsdirektivet, vil der derfor skulle betales afgift, når det forbrændes, med mindre der konkret er en fritagelse for betaling af afgiften.

For så vidt angår, hvornår husdyrgødning er affald, oplyser Miljøstyrelsen følgende:

- I de tilfælde, hvor husdyrgødningen udbringes lovligt på landbrugsjord, vil det ikke falde under affaldsdefinitionen

- I de tilfælde hvor husdyrgødning bioforgasses og efterfølgende udbringes på landbrugsjord, vil det heller ikke falde under affaldsdefinitionen
- Hvis husdyrgødning bioforgasses og efterfølgende forbrændes, vil det falde under affaldsdefinitionen og vil dermed være afgiftsbelagt
- Hvis husdyrgødningen bioforgasses og efterfølgende separeres med henblik på forbrænding af fiberfraktionen, vil denne falde under affaldsdefinitionen, men vil være fritaget for affaldsafgift, da denne situation specifikt er undtaget affaldsafgiften
- Husdyrgødning, der forbrændes uden forarbejdning, vil falde under affaldsdefinitionen og dermed være afgiftsbelagt

Foruden de ovenstående eksempler er der tilfælde, hvor husdyrgødningen undergår en oparbejdning til fiberpiller til forbrænding. Her vil det som udgangspunkt være affald, men man kan forestille sig, at husdyrgødningen oparbejdes i en sådan grad, at den vil kunne omklassificeres fra at være affald til at være produkt/brændsel. Det er i henhold til affaldslovgivningen de kompetente miljømyndigheder, som afgør om et stof, materiale eller en genstand skal klassificeres som affald eller (bi-)produkt. Denne klassificering beror på de konkrete omstændigheder, og afgørelsen skal derfor træffes på et sag- til sag-grundlag.

Klassificering af husdyrgødning som enten affald eller produkt/brændsel træffes således efter reglerne i affaldsdirektivet. Med forslaget til den nye Biproduktforordning åbnes der for, at forbrænding af animalske biprodukter – herunder husdyrgødning - kan ske på anden vis end som affald. Hermed vil animalske biprodukter, der ikke er affald kunne forbrændes som brændsel såfremt dette sker i overensstemmelse med reglerne i biproduktforordningen og miljølovgivningen i øvrigt. Det hertil knyttede afgiftssystem følger de nationale regler på området.